

ת"פ 60461/03/19 - מדינת ישראל נגד רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ, רמי לוי, שמואל לוי

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 60461-03-19

28 מרץ 2023

לפני:

כב' השופטת חופית גרשון-יזרעאלי

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ששון יצחק

נגד

הנאשמים

רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ
רמי לוי
2 ע"י ב"כ עוה"ד סיגל פעיל וזוהר גיפס
שמואל לוי
1 ו- 3 ע"י ב"כ עו"ד אלעד שרון

החלטה

לפני בקשה מטעם הנאשמים 1 ו- 3 להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגדם מחמת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]**, התשמ"ב - 1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**"), בשל התנהלות פסולה של המאשימה ולאור הוראת סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי. לחילופין, מבוקש להורות למאשימה לשנות את נוסח ההסדר המותנה שהוצע לנאשמים.

הרקע לבקשה

1. ביום 26.3.19 הוגש כתב אישום נגד הנאשמים, המייחס להם את העבירות הבאות:

לנאשמת 1- עבירה של התקשרות עם קבלן כוח אדם ללא רישיון, בניגוד לסעיף 10ב(א) ו- 20 (ד) **לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם**, תשנ"ו-1996.

לנאשמים 2- 3- עבירה של הפרת חובת פיקוח נושא משרה ואי מניעת ביצוע עבירה, עבירות לפי סעיפים 10ב(א) ו- 21 **לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם**, תשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם**").

2. על פי העובדות המפורטות בכתב האישום, התקשרה הנאשמת 1 עם קבלן כוח אדם שסיפק לה 25 עובדים, ללא שהיה ברשותו רישיון או היתר לפעול כקבלן שירות כוח אדם. במעשים אלו הפרו הנאשמים 2-3 את חובתם לפקח ולמנוע את ביצוע העבירה על ידי נאשמת 1.

3. בדיון שהתנהל ביום 5.9.22, הודיעה המאשימה על כוונתה לערוך הסדר מותנה עם הנאשמים 1 ו-3 וב"כ הנאשמים הביע הסכמתו לכך, כפוף לביטול כתב האישום.

4. לאחר מספר אורכות, הגישו הנאשמים 1, ו-3 (להלן, לשם הנוחות: "הנאשמים") את הבקשה נשוא החלטה זו.

תמצית טענות הצדדים

5. **לטענת הנאשמים**, דרשה המאשימה במסמכי ההסדר המותנה התחייבות להימנע מביצוע "כל עבירה על דיני העבודה". הדרישה אינה חוקית, נוגדת את עקרונות הענישה הפלילית, מנוגדת לעקרונות של צדק והגינות משפטית ויש לקבל את טענת הנאשמים להגנה מן הצדק.

הנאשמים מבססים עיקר טענותיהם על החלטתה של כב' השופטת קרן כהן בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה מיום 8.2.22 בת"פ 49567-10-18 **מדינת ישראל נ' אלמוג ב.ז. בניה והשקעות בע"מ ואח'** (8.2.22) (להלן: "פרשת אלמוג").

סעיף 67 ג לחוק סדר הדין הפלילי קובע, כי למאשימה סמכות לדרוש שנאשמים יחתמו על התחייבות להימנע מביצוע עבירה. הוראות סעיפים 67 ג (א)-(ד) מעלות כי דרושה הלימה וזיקה ברורה בין תנאי הסדר המותנה לעבירה המיוחסת לנאשמים. יש לפרש את המילה "עבירה" שבסעיף 67 ג ככזו המתייחסת לעבירות המפורטות בכתב האישום שהוגש. בנוסף, סעיף 67א(ג)(2) קובע כי לא ניתן לערוך הסדר מותנה בעבירות שניתן להטיל בגין עיצום כספי. משכך, דרישת המאשימה לפיה יתחייבו שלא לעבור כל עבירה על דיני העבודה עלולה לסתור את הסעיף.

הדרישה להימנע לעבור על כל עבירה בתחום דיני העבודה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיפים 67א-67 ג לחוק סדר הדין הפלילי ומנוגדת לעקרון ההלימה.

6. **המאשימה טוענת** כי יש לדחות את הבקשה. התנהלות הנאשמים לוקה בחוסר תום לב. המאשימה שלחה לנאשמים את המסמכים בדבר ההסדר המותנה, בהם נכתב כי הנאשמים נדרשים להתחייבות שלא לעבור על עבירה בה הועמדו לדין או כל עבירה אחרת על חוקי העבודה. בדיון מיום 5.9.22 הודיע ב"כ הנאשמים 1 ו-3 על הסכמתו להסדר מותנה, כאשר כבר הכיר את תנאי ההסדר הנדרשים. רק ביום 8.12.22 הודיע ב"כ הנאשמים על הסתייגותו מנוסח ההסדר המותנה.

הפסיקה אליה מפנים הנאשמים אינה מחייבת ואינה רלוונטית לענייננו. הנסיבות בפרשת אלמוג שונות מענייננו: שם החברה הודתה בעובדות כתב האישום, הורשעה על פי הודאתה ונגזר דינה, לפיו תשלם קנס ותחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בה הוגש כתב האישום. מדובר בהתחייבות להימנע מעבירה במסגרת גזר הדין. ההסדר המותנה בפרשת אלמוג היה לנושאי המשרה בחברה. הנסיבות בענייננו שונות.

החלטות בנוגע להסדרים מחוץ לכתלי בית המשפט מתבצע בהתאם להנחייה מספר 4.3042 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה. החלטות אלו הן בשיקול דעתה של התביעה ואין לבית הדין סמכות להתערב, אלא במקרי חוסר סבירות קיצוני.

תנאי ההסדר שהוצעו לנאשמים עומדים במבחן הסבירות והמידתיות, לרבות התנאי להתחייב שלא לעבור על חוקי העבודה למשך שנה אחת בלבד. התנאים היו ידועים לנאשמים עוד ביום 10.8.22 והם הסכימו לתנאיו בדיון.

הנאשמים אינם חייבים לקבל את הצעת המאשימה להסדר מותנה וקיימת בפניהם אפשרות לנהל את ההליך הפלילי.

הנאשמים לא הוכיחו מה כלל הצדק וההגינות שהופר ולא הוכח כי מדובר בהחלטה הנגועה בחוסר סבירות קיצוני.

דין והכרעה

1. סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי קובע בזו הלשון:

"149. לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

...

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית."

2. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר בורוביץ (31.3.2005), נקבעו השלבים לבחינת טענה של הגנה מן הצדק:

"בשלב הראשון על בית-המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית-המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות..."

...

בשלב השלישי, מששוכנע בית-המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב-האישום..."

כן נקבע, כי ביטול הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק הוא מהלך קיצוני, אשר יעשה במקרים חריגים ביותר, כדלקמן:

"ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך-כלל ידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגותו הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיחס לא להתנהגות שערורייתית של הרשויות, אלא למשל לרשלנות, או אף לנסיבות שאינן תלויות ברשויות כל-עיקרן אך המחייבות, ומבססות, בבירור את המסקנה כי

במקרה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות. אך נראה כי מצב דברים כזה אינו צפוי להתרחש אלא במקרים חריגים ביותר"

3. סעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי מגדיר את סמכות התביעה לערוך הסדר מותנה, כך:

"(ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה - הסדר), אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו".

וסעיף 67ג לחוק סדר הדין הפלילי קובע את התנאים שהתובע רשאי לערוך בהסדר, וכי עליו להתחשב בעקרון המנחה בענישה, שיקולי הענישה והנסיבות.

4. הלכה היא כי לתביעה שיקול דעת רחב ביחס להחלטותיה בהעמדה לדין, וכפועל יוצא מכך, גם בעריכת הסדר מותנה ובתוכנו. התערבותו של בית המשפט תהיה במקרים חריגים בלבד.

ראו: בג"ץ 8088/14 **מבארק נ' היועץ המשפטי לממשלה** (27.9.17); בג"צ 3405/12 **פלונית נ' מדינת ישראל** (30.12.12).

5. בעניינו, לא הציגו הנאשמים תשתית ראיתית בסיסית לתמיכה בטענותיהם להגנה מן הצדק. הנאשמים ביססו עיקר טענותיהם על החלטת כב' השופטת כהן בעניין אלמוג. עם זאת, על אף הדימיון בין המקרים, אין הנסיבות זהות.

ראשית, מועד הגשת כתבי האישום ומועד ביצוע העבירה שונים, והוגשו בהפרש של כשנה (2019 למול 2018). מועד ביצוע העבירה בפרשת אלמוג היה בשנים 2016 - 2017 ואילו בעניינו, בוצעה העבירה הנטענת בשנת 2018. **שנית**, בפרשת אלמוג שינתה המאשימה עצמה את הדרישה מהנאשמים. תחילה דרשה שהנאשמים יחתמו על התחייבות מביצוע עבירה על פי החוק שמכוחו הואשמו בלבד (ראו סעיף 6 להחלטת כב' השופטת כהן מיום 8.2.22) ולאחר מכן חזרה בה מההסכמות, ודרשה שיחתמו על הימנעות מעבירה בהתאם לכל חקיקת העבודה. לעומת זאת, בעניינו מלכתחילה הוצגו לנאשמים תנאי ההסדר המותנה כפי שהם ואילו הנאשמים הם אלו שדורשים את שינוי התנאי. **שלישית**, בעוד שבעניינו ההסדר המותנה הוצע לחברה ולנושא המשרה, בפרשת אלמוג ההסדר המותנה הוצע לנושאי המשרה בלבד ואילו החברה הורשעה בדין.

6. למעלה מכך, בפרשת אלמוג הוצגו בפני בית הדין ראיות בדבר הסדרים מותנים אחרים. הנאשמים שם הגישו נתונים בדבר הסדרים מותנים שנחתמו בשנים 2018-2019, בהם הייתה התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה לעבירה שבכתב האישום, ואילו המאשימה הציגה כתבי התחייבות שנחתמו בשנת 2021, הכוללים התחייבות להימנע מעבירות לפי כל דיני העבודה. עוד בפרשת אלמוג, התבקשה המאשימה להציג הסדרים

מותנים בעבירות משנת 2016 שנחתמו לפני שנת 2021, בה נדרשו הנאשמים לחתום על התחייבות שלא לעבור עבירה על כל דיני העבודה, ולא עשתה כן.

7. על סמך נתונים אלו, קבעה כב' השופטת כהן, בין היתר, כי: **"הנאשמים הוכיחו כי נאשמים שהאשמו בעבירות דומות לעבירות מושא כתב האישום בשנים הרלוונטיות חתמו על הסכמים מותנים הכוללים התחייבות להימנע מביצוע העבירה שבה האשמו ולכל היותר להימנע מביצוע עבירות לפי חוק העסקת עובדים"** (סעיף 26 להחלטת השופטת כהן).

8. שונים הדברים בענייננו. הנאשמים לא ביססו את הטענה לפגם בהתנהלות המאשימה, באופן הפוגע בכללי הצדק וההגיונות. לא הוכח כי המאשימה נהגה באופן שונה או מפלה ביחס לנאשמים אחרים, שביצעו עבירות דומות במקביל. אין בנתונים שהוצגו בפרשת אלמוג כדי לסייע לנאשמים, באשר מן ההכרעה שם עולה, שבשנת 2021 כבר נחתמו כתבי התחייבות הכוללים התחייבות להימנעות מעבירה על כל דיני העבודה. הצדק עם המאשימה, אף בכך שממילא אין ההכרעה בגדר הלכה מחייבת.

9. זו אף זו, בהנחיות המנחות לא נקבעו קריטריונים אחידים קשיחים בהחלטה בדבר הסדר מותנה, וייתכן שמקרים דומים יסתיימו באופן שאינו זהה.

10. הבקשה לביטול כתב האישום נדחתה.

11. על אף האמור, ולאור ההלכות לפיהן חלים על תנאי ההסדר המותנה כללי הסבירות והמידתיות מתחום המשפט המינהלי, מוצע למאשימה לשקול שוב עמדתה בנושא, במטרה להסיר את המכשול האחרון להסדר המותנה בהליך.

12. המאשימה תשקול שוב עמדתה, כאמור, תבוא בדברים עם הצד שכנגד ותודיע תוך 30 יום אם עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות.

ניתנה היום, ו' ניסן תשפ"ג, (28 מרץ 2023), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.